

Majd mi leszünk a testvéreid, apa...

Igencsak kézenfekvő volt a Von Erich család történetét filmre vinni, hisz a valóban megtörtént eseményeken alapuló *Vaskarom* (*The Iron Claw*) című 2023-as filmdráma, Sean Durkin rendező-forgatókönyvíró alkotása ennek a fámiliának a drámáját mutatja be.

Van néhány igazán amerikai dolog, amiket mi, európaiak olykor igencsak furcsa szemmel nézünk az Atlanti-óceán ezen oldaláról. Ilyen dolog többek között az amerikai foci, a rodeó, a baseball vagy éppen a pankráció.

Míg Darren Aronofsky 2008-as *A pankrátora* hiteles betekintést nyújtott

ebbe az igencsak érdekes és néhol értelmetlen világba, addig a *Vaskarom* egészen más oldaláról nyúl a pankráció témájához.

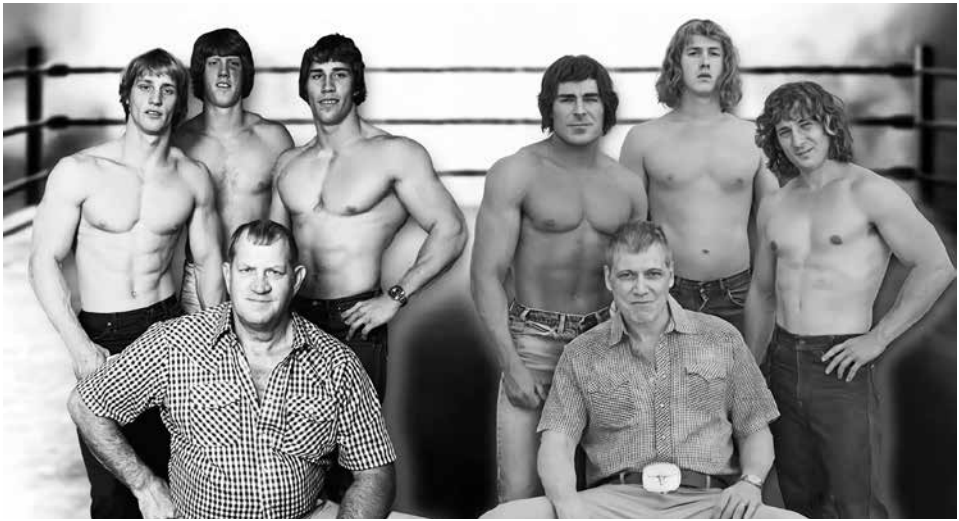
Sean Durkin több filmjében is (*Martha Marcy May Marlene*, *A fészek*) az amerikai család kerül a középpontba, gerjeszti a fő konfliktust. A Von Erich pankrátordinasztia története a családfővel, Fritz-cel (Holt McCallany) kezdődik, aki sosem kapja meg azt a lehetőséget, amit szerinte megérdemel, nem bunyóozhat a nehézsúlyú világbajnoki címért. A visszautasítások után eldönti: amit ő nem érhetett el, ahhoz hozzásegíti a fiait.

Kevin (Zac Efron), Kerry (Jeremy Allen White), David (Harris Dickinson) és Mike (Stanley Simons) is megpróbálkozik a „sportággal”, inkább kevesebb, mint több sikerrel. Ám nem nehéz belátni, hogy ők igazából nem az ellenfelekkel és még csak nem is egymással küzdenek. A fő ellenségük az örökség, vagy ahogyan ők nevezik, az átok.

Megdöbentő a családfőnek – és egyébként az egész családnak – a szülő-gyermek kapcsolatokról vallott alapfelfogása. Az apa minden szeretete feltételes, azaz igazságos, hiszen a mindenki által ismert feltétel az, hogy valóra kell váltani az ő vágyait. És természetesen azt szereti jobban, aki a legtöbbet valósította meg azok közül.

Némi külső nézőpont is megjelenik a filmben, ám sajnos a két női karak-

ter szörnyen kidolgozatlan. Teljesen érthető, hogy a rendező elsősorban a férfiak közötti dinamikára koncentrált, de nagy ziccert hagyott ki Kevin feleségének (Lilly James) és a fiúk anyjának (Maura Tierney) háttérbe szorításával. Ők lehetnek volna azok, akik a néző helyett mutatnak rá az eltúlzott maszkulin világvisszásságaira.

A film talán legerősebb rétege a szereplők egymáshoz való viszonyának kibontása mellett, hogy a korszakot is sikerül érzékletesen és hangulatosan felidézni. A '70-es évek második, valamint a '80-as évek első felének megfelelő ruhák és frizurák, a jelzés értékűen megemléített történelmi mozzanatok és a meglepően előtérbe tolt zene gondoskodik a retró érzésről.

Szintén a zenei motívumok révén érzékelhető leginkább a *Vaskarom* hangulatváltása, az addig dübörgő pop és rock helyét drámai ütemek váltják fel. Míg a film az első felében már-már „feel good” jelleget ölt a humoros párbeszédekkel és jelenetekkel, a Von Erich család felemelkedésével és Kevin sikeres szerelmi életével, addig a második fele kímélet-

lenül döngöli földbe az addig oly erősen megalapozott jó hangulatot.

Az Erich-fiúk karrierjük (vagy akár életük) során sohasem az aktuális ellenfelükkel küzdöttek meg a ringben, hanem az apjuk által katonásan beléjük sulykolt elvárásokkal, melyek kegyetlenül magukkal vonták a szükségszerűen bekövetkező tragikus véget, esetünkben végeket.

Érdemes megemlíteni az operatőri munkát is. A rendezővel ismét együtt dolgozó Erdély Máttyás operatőr hangulatképei letisztult nosztalgiával idézik meg a korszakot. A nagy mélységélességgel és nagylátószögben rögzített felvételek sok teret engednek a hiteles díszleteknek, valamint az élénk kosztümöknek.

A *Vaskarom* korántsem tökéletes alkotás, különösen a film lezárása hagy munkát a kritikusoknak, de hűen idéz meg egy korszakot és mutat be a pankráció világán keresztül egy diszfunkcionális családot, miközben színészeiből és a forgatókönyvből a lehető legtöbbet hozza ki.

Lencar Péter